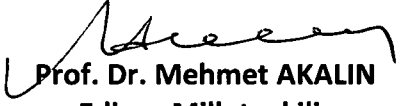

Mehmet AKALIN
Edirne Milletvekili

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın, Anayasa'nın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96'ncı maddesi uyarınca **Tarım ve Orman Bakanı Sayın İbrahim YUMAKLI** tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim..

Prof. Dr. Mehmet AKALIN
Edirne Milletvekili

Hayvancılık ve süt üretimi, Türkiye'nin yalnızca tarımsal ekonomisinin değil, **gıda güvenliği ve kırsal hayatın sürekliliğinin** de temel direklerinden biridir. Ancak son yıllarda üreticinin emeği ile piyasanın gerçekleri arasındaki uçurum giderek büyümekte, sektör giderek kırılğan bir hale gelmektedir.

TÜİK'in 2025 verilerine göre büyükbaş hayvan sayısı **17 milyon 189 bin**, küçükbaş hayvan sayısı **58 milyon 206 bin** başa ulaşmıştır. Ancak bu artış, üretici gelirine veya köyde kalma isteğine yansımamaktadır. Tarım ve Orman Bakanlığı 2025'te buzağı, malak, kuzu ve çoban desteklerinde önemli artışlar açıklasa da, **yem, mazot ve enerji maliyetlerinin** yüksek seyri bu desteklerin etkisini büyük ölçüde azaltmıştır.

Öte yandan mera alanlarının önemli bir kısmı hâlâ **tarım dışı kullanım baskısı** altındadır. Enerji ve yapılaşma faaliyetleriyle daralan meralar, üretimi yem ithalatına bağımlı kılmakta; bu durum, sektörün kendi kendine yetme gücünü zayıflatmaktadır.

2025 yılı sona ererken, üretici artık yalnızca “verim” değil, “varlık” mücadelesi vermektedir. Küçük işletmeler kapanmakta, gençler tarımdan uzaklaşmakta, hayvancılık giderek büyük sermaye yapılarının kontrolüne girmektedir.

Bu tablo karşısında **2026 yılı**, sektör için bir dönüm noktası olmalıdır. Artık sayılardan çok **sürdürülebilirlik**, ithalat rakamlarından çok **yerli üretim gücü**, geçici desteklerden çok **kalıcı refah politikaları** konuşulmalıdır.

Bu bağlamda;

1. 2025 yılı sonunda büyükbaş ve küçükbaş hayvan varlığı, 2024 yılına göre nasıl bir değişim göstermiştir? 2026 yılı itibarıyla hayvan varlığı için belirlenen sayısal hedefler nelerdir?

Mehmet AKALIN
Edirne Milletvekili

2. 2025 yılında hayvancılık destekleri kapsamında; buzağı, malak, kuzu/oğlak, çoban ve yem destekleri için toplam ne kadar ödeme yapılmıştır? 2026 yılı için bu destek kalemlerinde öngörülen bütçe artış oranı nedir?
3. 2025 yılı boyunca yem, mazot ve enerji maliyetlerinin üretici maliyetlerine etkisine dair Bakanlığınızın yaptığı analiz var mıdır? 2026 yılında bu maliyetleri dengelemek amacıyla yeni bir destek veya sübvansiyon planlanmakta mıdır?
4. Son 20 yılda yaklaşık 25 milyon dekar mera ıslahı yapıldığı açıklanmıştır. Bu alanların ne kadarı 2025 yılı itibarıyla hâlen aktif kullanılmaktadır? 2026 yılı için mera ıslahı ve koruma hedefleri nelerdir? Son 20 yılda mera vasfını yitiren alan miktarı nedir?
5. 2025 yılında canlı hayvan ve kırmızı et ithalatı miktarı ve maliyeti ne kadardır? 2026 yılında bu alanda ithalat yerine yerli üretimi güçlendirmeye yönelik hangi somut adımlar atılacaktır?
6. Süt üretimi ve işlenmesi alanında 2025 yılı verileri nedir? 2026 yılında süt üretimini artırmaya ve çiğ sütün işlenme oranını yükseltmeye yönelik hangi yatırım ve teşvik programları planlanmaktadır?
7. 2025 yılı itibarıyla üretici borçluluğu hangi düzeydedir? 2026 yılında Tarım Kredi Kooperatifleri veya Ziraat Bankası üzerinden yeni bir yapılandırma, faiz indirimi ya da borç erteleme planı var mıdır?
8. 2026 yılı itibarıyla hayvancılık sektöründe sürdürülebilir üretim, mera koruma, kayıtlılık ve gıda güvenliği alanlarında ulaşılmak istenen performans göstergeleri nelerdir?